

Verrassende uitkomst onderzoeksprogramma SPACERGY

Gericht groenbeheer nodig door klimaatverandering

Op vrijdag 20 september werden in Almere de onderzoeksresultaten gepresenteerd van het programma SPACERGY, een programma van TU Delft en AMS Institute (samen met universiteiten in Bergen {Noorwegen} en Zürich {Zwitserland}) dat bekijkt hoe ruimtelijke inrichting en gebruik het energiegebruik kan beïnvloeden. De Floriadewijk was één van de cases in het onderzoeksprogramma.

Koeling

Met de stijging van de gemiddelde temperatuur op aarde is veel meer energie nodig voor allerlei vormen van koeling. "In het onlangs afgesloten Klimaatakkoord gaat veel aandacht uit naar het isoleren van woningen en het invullen van de energievraag met hernieuwbare bronnen, maar de toenemende vraag naar koeling is onderbelicht of zelfs afwezig. Daartoe zou er veel meer aandacht

moeten zijn voor de effecten van wind en vooral (voorkomen van) zonnestraling", aldus de Delftse hoogleraar Arjan van Timmeren, onderzoeksleider van SPACERGY.

Eén van de consequenties van klimaatverandering is dat energiegebruik in de zomer belangrijker wordt dan in de winter. Dat bleek deze zomer al. Meestal neemt het energiegebruik in Nederland duidelijk af omdat veel mensen dan op vakantie zijn. Dit jaar is dat in de periode van de hittegolf in juli al niet gebeurd, puur omdat er van een onvoorziene extra vraag naar koeling door de achterblijvers sprake was.

Wind

Eén van de, ook voor de onderzoekers zelf, meest opvallende onderzoeksresultaten van SPACERGY

was dat bomen niet per se voor een positief effect zorgen. Het ligt genuanceerder. De bomen kunnen de wind breken. In de winter levert dat goede resultaten op, maar in de zomer kan het leiden tot een hogere luchttemperatuur in de wijk, met name in periodes van extreme hitte. Een periode die we eind juli in Nederland hadden en die naar verwachting vaker zal voorkomen. Van Timmeren: "Met name in periodes van een hittegolf speelt hittestress. In de Floriadewijk blijkt dat mede door bepaalde concentraties van het bestaande groen zo te zijn. Natuurlijk pleit ik er niet voor om bomen dan maar te kappen, maar gericht beheer vraagt nadrukkelijke aandacht. Wat ook een interessante uitkomst was, is dat mensen in Almere vaak zeggen dat er amper hittestress is omdat de stad al zo groen is. Nu valt het vergeleken met de meest stenige wijken in Amsterdam misschien wel

mee, maar er is zeker ook in deze stad duidelijk waarneembare hittestress, zo is gebleken."

Gridstructuur

Het interessante van de Floriadewijk is dat het verdere ontwerp en de ontwikkeling van de wijk na de wereldexpositie de mogelijkheid biedt om een zo laag mogelijk energiegebruik te realiseren. Van Timmeren: "Eén van de interessante aspecten van de Floriadewijk is de gridstructuur. Mijn advies is om met name in de allee-zones nog eens goed naar het ontwerp te kijken. Zowel qua groen (soort en plek), bebouwing (morfologie, kleur en materialisering) als met name ook onderhoud (o.a. snoeien van groen). Vaak staat het groenontwerp los van het bebouwingsontwerp, dat zou veel meer met elkaar geïntegreerd moeten worden en kan dan significante energiebesparing opleveren."